

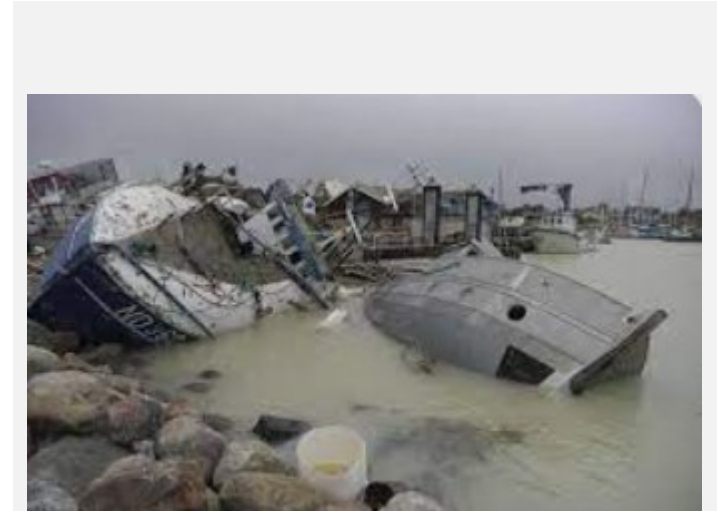

Naturskader (og andre vejrskader)

v/Kåre Højerup, advokat (H), chef for forsikringsjura, Købstædernes Forsikring

Skadetyper pga. (ekstreme) naturforhold/vejr

- Naturskader – skader som er dækket via naturskadeordningen
  - Stormflod (vand fra havet som forårsager skader)
  - Oversvømmelse (søer og vandløb – og ikke regnvandsbassiner o.lign)
  - Tørke
  - Stormfald – tilskud til genplantning mv.
  - NB. Udbetalinger/skader registreres på BBR
- Naturkatastrofer (jordskælv mv.)
  - Jordfaldshuller?
- Andre voldsomme vejrligsskader:
  - Storm
  - Skybrudsskader
  - Haglskader (Afgroeder, bygning, drivhuse mv.)
  - – og hvad med min bil ved Gardasøen?

Selskaber undtager naturskader

- Hvorfor undtager selskaberne naturskader? Kan I ikke bare forsikre det?
  - Risikoen skal være:
    - Tilfældig (ramme pga. noget ukontrollerbart)
    - Uvis (begivenheden sker måske)
    - Forudsigelig frekvens (regne på frekvens)
    - Man skal kunne "pulje" (fordele risikoen)
    - Forudsigelig økonomisk risiko
  - Rapport fra 2009 siger noget om forventede prise på stormflodsdækning. Vil koste (i nutidspriser) måske 40.000-50.000 pr. hus pr. år...og det er næppe blevet mindre.

(...så derfor skal vi alle sammen betale via et pulje)
  - Modellen for en egentlig forsikring er ikke fundet.
    - Meget forskellige risiko for enkelte områder – hvordan laver man en pulje?
  - Hvad med skybrud? Det rammer jo mere tilfældigt, jævnt og risikoen er forudsigelig.

Selskaberne har en generel undtagelse:

(sv. til det som dækkes af ordningen)

Generelle undtagelser

Forsikringen dækker ikke skade, som direkte eller indirekte er en følge af:

- **Naturforstyrrelser**

Jordskælv eller andre naturforstyrrelser. Oversvømmelse fra hav, fjord, sø og vandløb.

- Skader som følge af oversvømmelse fra hav, fjord, sø, å eller vandløb.
- Skader som følge af naturkatastrofer som jordskælv og lignende.

Udvikling

- Naturskadeordningen er en positivliste
  - Dækker specifikke fænomener
  - Derfor udvidelsen på tørke pga. 2018.

"(fra lovforslaget) ..... I sommeren 2018 blev Danmark ramt af en længerevarende tørkeperiode, som førte til, at op imod 200 husejere oplevede væsentlige tørkeskader, primært sætningsskader på deres huse.... "

- Fremtidige dækning?

Skred ved Gjerrild på Djursland i februar-marts 2020. Foto: Kristian Svennevig, GEUS

Forskere fra De Nationale Geologiske Undersøgelser for Danmark og Grønland (GEUS) og Københavns Universitet har i en ny kortlægning identificeret mere end 3000 landskredsområder i Danmark.

Et begyndende jordskred ved Banevang i Mølholm fik kort før midnat onsdag 7. februar et træ til at vælte ned i en murstensgarage. Fire boliger blev evakueret, og en af familierne er endnu ikke vendt hjem. Fotos: Mette Mørk/Flemming Larsen

UGEAVISEN VEJLE

Jordskredsramt familie på syv fra Vejle bor fortsat på vandrehjem: Her er seneste nyt i sagen

Familien kan ikke forstå, at der ikke er nogen hjælp at hente nogen steder. Børnene er utrygge ved situationen.

Familien er utryg

Ifølge P4 Trekanten fortæller ejeren af huset på Banevang 17, at han er utryg over, at familien ikke kan få at vide, hvornår den kan vende hjem igen.

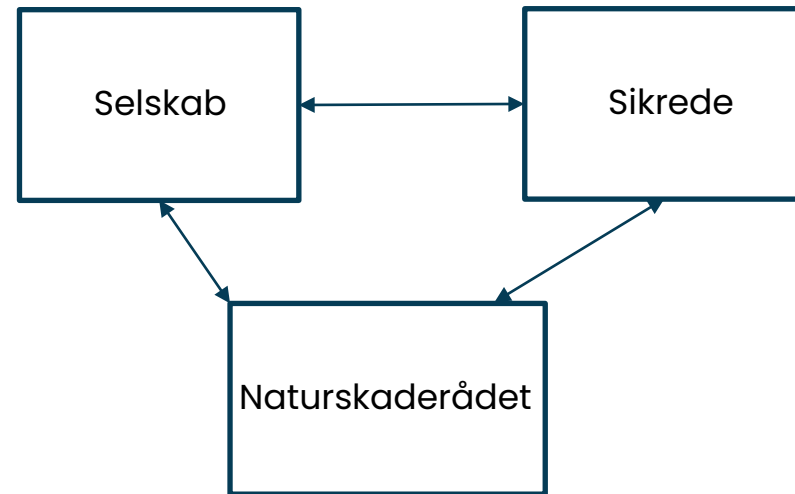
- Forsikringselskabet vil ikke hjælpe, det vil kommunen og kirken heller ikke. Og det fylder meget i vores hverdag. Børnene kan ikke forstå, hvorfor vi kan komme hjem, siger familien til mediet.

Det er anden gang, at skrænten i skoven, der er ejet af Mølholm Kirke, er i skred.

I april for fire år siden skred skovbunden også ned i familiens have, og heller ikke dengang var der hjælp at hente, hverken hos kommunen eller kirken.

Selskabernes opgave ved naturskadeordningen

- Et trekantsdrama

- Mod honorar administrerer selskaberne ordningen
- Kunderne har svært ved at forstå, at det er en katastrofeordning
- Selskaberne skal give alle de svære beskeder.....
- Anmeldes til Naturskaderådet, men ellers følger det (næsten) en "almindelig" forsikrings sag med taksering, tilbud, udbedring mv.

Regulering bl.a.

- Lov om visse naturskader
- Bekendtgørelse om forretningsorden for Naturskaderådet
- Forvaltningsloven
- Renteloven
- Forældelsesloven

Selskabernes opgave ved naturskadeordningen (II)

- Dækning efter naturskadeloven er knyttet op på bygningsbrandforsikringen
  - FAL anvendes ikke (dog henvisning til § 39 og § 57- 58)
  - FVLs regler om begrundelse, aktindsigt, klagevejledning mv. anvendes
  - Det forvaltningsretlige saglighedsprincip og officialmaximen anvendes
- Vi må kun i et vist omfang rådgive (f.eks. Skadebegrænsning)
  - Vi må f.eks. ikke bestille skadeservice
- Vi følger/skal følge den grundige "Dækningsvejledning fra Naturskaderådet"
- Ordningen er jo opsamling – der er en ret detaljeret regulering om hvad er dækkes og ikke, jf. lovens § 4 og § 7.
"negativlisten" Undtaget bl.a. :
  - * Fast ejendom som ligger udenfor dige, kiosker, badehuse mv. som ligger på strand, ulovlige bygninger
  - * Havne, kajanlæg og løsøre på disse
- § 7 : tabsbegrænsning og bortfald bl.a. pga, uhensigtsmæssige byggematerialer, placering af løsøre mv.

Hvilke hændelser? Anmeldelse

- 20 års-hændelse ved stormflod og oversvømmelse
  - Naturskaderådet vurderer – vi får tilsendt kort over områder som kan afgøre hvor.
  - Ifht. oversvømmelse fra åer og søer kan det være forskel på et hus og det næste
- Ved tørke = udtørring af dybereliggende jordlag
  - De fleste "angivne" tørkeskader afvises efter selskabets besigtigelse da sætninger mv. jo er almindelige og ikke betydelige
  - Såfremt det vurderes der kan være tørke så skal iværksættes div. Geotekniske undersøgelser
- Anmeldelsesfrist 2 mdr., jf. § 8 – dog dispensationsmulighed
  - Selskabet påser dette
  - Normalt ikke et problem ved vand, men hvad med tørke?
  - Selskabet foretager vurdering af, hvornår skaden er sket

Naturskaderådets beretning 2022:

Tørkeskader

Der er i 2022 anmeldt 80 skader som følge af tørke.

31 af anmeldelserne er afvist, da skaderne har vist sig ubetydelige. De fleste sager i denne kategori er afvist med henvisning til lovens undtagelse om, at revner m.v., der ikke har betydning for en bygnings konstruktive bæreevne eller stabilitet, ikke er dækket.

De resterende sager er alle fortsat under behandling.

En enkelt afgørelse om dispensation:

"Stormrådet har i sin vurdering blandt andet lagt vægt på, at du ikke forholdt dig passivt. Du undersøgte således dit hus i forbindelse med stormfloden, hvor du dog kunne konstatere, at vandet kun gik til bundkanten af dit hus. Du vurderede derfor i første omgang, at dit hus ikke så ud til at have taget skade..... Stormrådet har endvidere lagt vægt på, at der er tale om en relativ lille fristoverskridelse på 7 dage..."

Er selskaberne for langsomme?

- § 8, stk. 3:

“Forsikringssselskabet skal træffe afgørelse senest 22 arbejdsdage efter, at alle de nødvendige oplysninger til brug for udarbejdelsen af den endelige taksatorrapport foreligger. ”

Ritzaus Bureau

Erhvervsministeren har indkaldt forsikringsbranchen til møde efter lang svartid til stormflodsramte.

Sommerhuse blev oversvømmet og både blev ødelagt, da en stormflod ramte dele af Danmark i oktober.

54 procent af de borgere, der anmeldte skader ved stormfloden, hørte tilbage fra deres forsikringssselskaber et døgn efter anmeldelsen.

Der er ellers fælles forståelse om, at det som udgangspunkt skal ske indenfor et døgn.

Det skriver Erhvervsministeriet i en pressemeddelelse på baggrund af en undersøgelse.

Derfor har erhvervsminister Morten Bødskov inviteret forsikringsbranchen til møde for at gøre status over arbejdet med at hjælpe de stormflodsramte borgere, oplyser ministeriet.

- Det vigtigste for mig er, at de danske forsikringskunder får en ordentlig og tryk behandling. Det handler først og fremmest om svartid og så er det vigtigt, at selskaberne gør kunderne opmærksomme på de muligheder, der er, som for eksempel genhusning, siger Morten Bødskov i pressemeddelelsen.

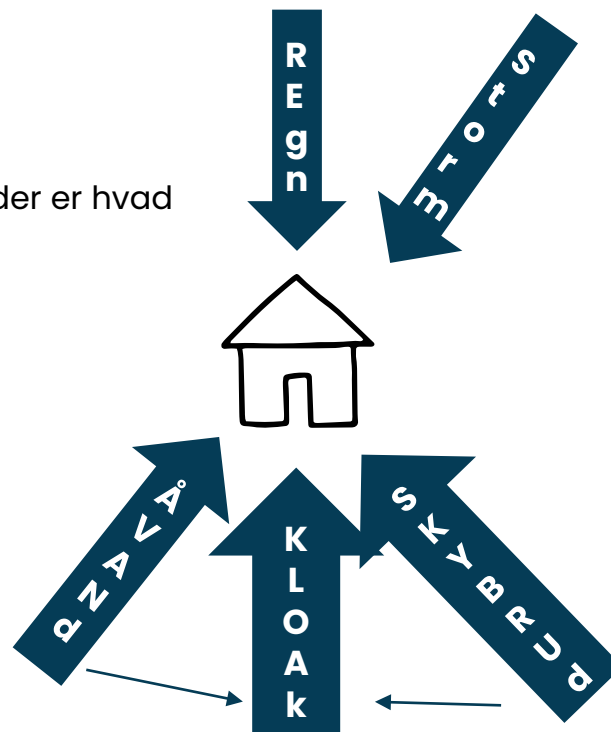
- Nu har jeg inviteret branchen ind, så de kan komme med en forklaring på, hvordan og hvor hurtigt de har taget hånd om deres kunders behov, siger han.

Facebook Twitter LinkedIn

Afgrænsningsudfordringer – naturskader

- Naturskadeordningen dækker **direkte skade** som følge af hændelsen
  - Følger af at bygning mv. har været direkte i kontakt med vand (el. tørke)
  - Nedstyrtning af klinter mv. som forårsager skader er IKKE direkte skader
- Afgrænsning ifht. hvad skyldes hvad?
  - Det er ikke altid helt nemt at finde ud af hvad der er hvad
  - Kan skadeårsagerne adskilles?
  - Hvordan skal vi hjælpe vores kunder?
  - Opstigende kloakvand pga. manglende afledning af vand er f.eks. IKKE dækket (...og ikke alle forsikringer dækker dette..)

Naturskadeloven § 4, stk. 2 nr. 2

Det er en katastrofeordning: Er det dækket af en forsikring så skal denne dække

Ex. Hvad med f.eks. en kortslutning pga. havvand?

Elskade

Ved elskade forstår vi skade på de elektriske ledere eller komponenter, der opstår på grund af kortslutning (en utilsigtet forbindelse i et elektrisk kredsløb), induktion (tordenvejr) eller overspænding (fejl i elforsyningen).

Naturskader tilsyn og tab

- Naturskaderådet påser at selskaberne gør hvad de skal for at loven overholdes.
- Selvrisko er f.eks. detaljeret reguleret.
  - SR. 5% på helårsbolig og 10% på sommerhuse (bygning) – dog max 30.000 og 50.000
  - Ingen SR af til skadebegrænsning.....
  - .....Hvilket betyder selskaberne bruger meget tid på at gennemtykke skadeopgørelser for at finde ud af hvad er det ene og hvad er det andet.....
- Vurdering af erstatning
  - Selskaberne vurdere erstatning og indstiller til godkendelse hos Naturskaderådet
  - Priserne på udbedringer mv. accepteres (Rådet aner ikke hvad de skal)
  - ....men postene finkæmmes af rådet.

Naturskader – tab (II)

- Få indirekte tab er dækket bl.a. genhusning for private og opmagasinering
- Tit ganske nedslående besked til sikrede om mangl. dækning, jf. § 4, stk. 2 – negativlisten bl.a.:
  - Drifftab, "Genhusning" på erhverv, Løsøre, der tilhører erhvervsvirksomheder, medmindre det er placeret mindst 10 cm over gulvniveau eller terræn eller der er tale om løsøre, der har en naturlig placering direkte på gulv eller terræn.
  - Løsøre i kældre som ikke er godkendt til beboelse (ellers en max erstatning)
  - Garager og carporte som ikke er en integreret del/deler fundament
  - Trailere, Campingvogne, smykker, penge
- .... men kan jeg så ikke få selskabet til at dække f.eks. på "pludselige skade-dækningen"?

AKF 89.468 (2017): *"....facaden på klagerens sommerhus er styrtet sammen i forbindelse med en storm og forhøjet vandstand den 2/2 2016. Klageren er af kommunen blevet pålagt at fjerne sommerhuset. Han har anført, at det samlede erstatningskrav udgør 541.400 kr..... (...) ... Selskabet har henvist til, at det er havet, der over tid har eroderet kysten og undermineret grunden.... (...)... Nævnet finder, at der ikke er tale om pludselig skade i henhold til forsikringsbetingelserne. Nævnet har blandt andet lagt vægt på, at klageren i skadesanmeldelsen har oplyst, at "i forbindelse med stormvejr og kraftig forhøjet vandstand (stormflod) igennem 3 dage faldt husets facade mod havet"..."*

AKF 92.956 (2019): *"... Skader som følge af udtørring af jorden er ikke en pludselig hændelse...."*

Naturskader – Klageadgang og prøvelse

- Mulighed for at klage over selskabets afgørelse + afgørelsesdatabase hos naturskaderådet.
- Man kan også forsøge at anlægge en sag mod Stormrådet/Naturskaderådet...
  - MAD2013.1006: Rådets vurdering af at oversvømmelse kunne ikke karakteriseres som stormflod ikke tilsidesat.
  - FED2020.08Ø: Ikke grundlag for at tilsidesætte Stormrådets afgørelse om at gulvkonstruktionen ikke var påført skade af stormen bodil
  - U2021.3944V: Løsøre i diskotek i kælderniveau ikke omfattet af ordningen – uanset gulvkoten lå over den gennemsnitlige vandstand i Storåen.
(Udlejer også frifundet da oversvømmelsen havde en ekstraordinær karakter og udlejer ikke havde pligt til at sikre ejendommen, jf. erhvervslejelovens § 16, stk. 1
  - UfR2024.483Ø: Nyværdi? Ok med fradrag efter bkg. og pga. FAL § 39
"Forsikringssselskabet havde i strid med reglerne opgjort erstatningen til nyværdi uden fradrag, hvilket ville indebære en betydelig berigelse for A. Som følge heraf, og da en stormflodserstatning skulle udbetales som følge af en kollektivt finansieret katastrofeordning med en bagvedliggende statsgaranti, fandt landsretten, at Stormrådet som klagemyndighed havde været berettiget til at omgøre forsikringssselskabets afgørelse til skade for A. "

Skybrudsskader – ind til videre dækket og ikke komplicerede

- Sådanne skader er almindelig forsikringsager
  - Betingelsesstyret – dvs. svært at give helt generelle anvisninger
  - FAL's regler anvendes
  - Stort set fast definition på skybrud (15mm regn på 30 min.)
- Som regel uproblematisk at finde ud af om der har været storm eller skybrud.
  - F.eks. ikke bevist skybrud AKF 95.149 (2020):

Nævnet har blandt andet lagt vægt på, at der af hjemmesiden "forsikringsvejret.dk" ikke fremgår oplysninger om, at der har været skybrud den 15/12 2019, og at klageren ikke på andet grundlag har bevist, at skaderne er følger af skybrud eller anden dækningsberettigende skadeårsag.
- Men skyldes skaden skybrud (vand som ikke kan få normalt afløb/ trænger ind igennem sædvanlige åbninger)
  - F.eks. AKF 95.955 (2021):

Nævnet finder efter en gennemgang af sagen ikke grundlag for at kritisere, at selskabet har afvist at yde forsikringsdækning under henvisning til, at klageren ikke har bevist, at de indtrufne vandskader er sket som følge af, at der er sket vandindtrængen gennem naturlige utætheder.

Nævnet har blandt andet lagt vægt på, at der ved naturlige utætheder efter nævnets opfattelse må forstås konstruktionsbetingede åbninger. Nævnet finder på denne baggrund, at utæthederne i ejendommens tag, der i det væsentlige må anses at være forårsaget af slid og ælde, ikke kan anses som naturlige utætheder i forsikringsbetingelsernes forstand.
- En frekvent skuffelse på Erhvervsløsøre – kun dækning hvis hævet over gulv (cm?)

Skybrudsskader – GU er selvfølgelig en overvejelse

Storm – ind til videre dækket og ikke komplicerede

- Sådanne skader er almindelig forsikringsager
  - Betingelsesstyret – dvs. svært at give helt generelle anvisninger
  - FAL's regler anvendes
  - Stort set fast definition på storm (vindstyrke 8.)
- Udfordring at de kan opdages et stykke tid efter begivenheden, og skyldes skaden i det hele taget stormen..

 <u>99693</u>	Husejerforsikring, vandskade, stormskade, tag, vandindtrængen	Topdanmark	Bygning	Selskab medhold
<p>Klager over at selskabet anerkendte dækning efter vandindtrængning på tillægsdækningen "udvidet vand" i stedet for dækningen for stormskade. Selskabet afviste at dække udbedringen af årsagen til vandindtrængningen, da der ikke var tale om en dækningsberettigende stormskade. Klager har anført, at taget blev beskadiget som følge af storm den 17/1 2023. Selskabet anførte, at der var enighed om, at der på det relevante tidspunkt var storm, men at problematikken med vandindtrængning var til stede inden stormen. Nævnet fandt, at der ikke var grundlag for at kritisere, at selskabet afviste at dække udbedringen af årsagen til vandindtrængningen, idet klager ikke havde bevist, at der var sket skade på taget som følge af storm. Selskab medhold.</p>				

Forebyggende foranstaltninger og håndtering

- Stort opmærksomhedspunkt pt. Spørgsmål om forebyggelse, rådgivning mv. er i vækst.
  - Forebyggelse af naturskader omfattet af naturskadeloven? næppe
- Vil selskaberne kunne give dækning på negativlisten?
- Større erhvervsvirksomheder
  - Klima-risici håndteres primært via risikoingeniører, besigtigelser og krav til indtegning (f.eks. Større SR indtil visse forhold er bragt i orden)
  - På internationale programmer kan f.eks. krav til byggematerialer, stormsikring mv.
- Mindre virksomheder
  - Stort set kun præmien (dvs. antal skader, placering mv) der er reguleret og afgørende.
  - Enkelte steder vil det nok bliver sværere og svære at få dækning
- Privatområdet
  - Enkelte ting som kan give rabat f.eks højt vandlukke, men generelt er det et præmiespørgsmål.
  - Bkg. 2022 846 om kommuners køb af oversvømmelsestruede grunde

Fra den virkelige verden.....Tørke?

SPØRGSMÅL?